

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ В УМОВАХ ВІДДАЛЕНОГО НАВЧАННЯ

У статті розглядаються стан ефективності вивчення нового матеріалу учнями початкової школи в умовах віддаленого навчання.

Ключові слова: початкова школа, дистанційне навчання, віддалене навчання, вивчення нового матеріалу, ефективність.

The article considers ways to improve the effectiveness of learning new material by primary school students in distance learning.

Key words: primary school, distance learning, distance learning, learning new material, efficiency.

Віддалене навчання стало викликом для всіх, хто бере участь в освітньому процесі. Швидко організувати учням ефективне віддалене навчання змогли лише ті педагоги, які добре володіють технологіями, мають необхідне технічне забезпечення та швидкісний інтернет. Таких, на жаль, небагато.

Вивченням шляхів розвитку та удосконалення процесу вивчення нового матеріалу молодшими школярами в умовах віддаленого навчання займалися такі науковці: А. Лотоцька, О. Пасічник, А. Антонова, Н. Дерманська, В. Кухаренко, В. Бондаренко та ін.

Положення про віддалене навчання передбачає що найменше 30% навчального часу саме в режимі онлайн.

У положенні під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [1, с.1]. Також у положенні запропоновані шляхи реалізації дистанційно навчання, особливості організації навчання за дистанційною формою, забезпечення дистанційного навчання.

Загалом міністерство затвердило правильні положення. Проте на місцях їх втілення інколи виникають труднощі через об'єктивні фактори. Приміром, ще досі більше половини населених пунктів України не мають доступу до швидкісного інтернету.

МОН має рекомендацію і для цих випадків: учнів, які з об'єктивних причин не можуть приєднатися до онлайн взаємодії з учителем, заклад має забезпечити зв'язк іншим чином. А саме, впровадити телефонний, поштовий чи будь-який доступний тип зв'язку учневі.

Положення про віддалену форму освіти не залишає без уваги і права педагогічних працівників. Зазначається, що організація дистанційного навчання повинна проходити у межах робочого часу учителів, але при цьому не йдеться про його зменшення.

Існує декілька підходів для вивчення нового матеріалу в умовах віддаленого навчання для молодших школярів. Синхронне - це коли дитина взаємодіє через засоби комунікації саме з вчителем. Це може бути аудіо-, відеозв'язок, листування в чаті. Дозволяє надихати дітей. Навіть коли учитель надсилає картинку, гарні слова, то це для учнів прояв розуміння їх. Це допомагає учневі відчувати, що він залучений до спільного процесу.

Асинхронне - вимагає самому розподіляти свій час або розподіляти час за допомогою учителя, дедлайнів. Повинен реалізовуватися через уроки по телебаченню, електронне листування, учителі організують блоги, сайти тощо.

Найбільш вдалим є комбіноване навчання – коли вчителі зустрічаються із учнями в синхроні (наприклад на відеоконференції) і разом з цим використовуємо асинхронне вивчення нового матеріалу.

Проведений аналіз підходів до подання нового матеріалу вчителями початкової школи наштовхнув нас на створення наступної анкети для перевірки рівня комфорту засвоєння навчального матеріалу в умовах віддаленого навчання молодшими школярами.

Для перевірки рівня комфорту засвоєння нового навчального матеріалу молодшими школярами в умовах віддаленого навчання нами була розроблена «Анкета для учнів молодшого шкільного віку», яку було запропоновано учням Херсонського навчально-виховного комплексу №15. В опитуванні взяли участь 31 учень 3 класу.

Анкета для учнів молодшого шкільного віку							
№	Запитання	Варіант А	% відповідь	Варіант Б	% відповідей	Варіант В	% відповідей
1	Чи однаково зрозуміло вчитель пояснює новий матеріал у класі та під час віддаленого навчання?	У класі зрозуміліше	65 %	Під час віддаленого зрозуміліше	32 %	Однаково	3 %
2	Чи достатньо вчитель використовує додатковий матеріал для пояснення нової теми?	У класі більше використання додаткового матеріалу	63 %	Під час віддаленого навчання більше додаткового матеріалу	35 %	Однаково	2 %
3	Чи використовує вчитель вправи для закріплення вивченого матеріалу?	У класі використовує більше	66 %	Під час віддаленого навчання використовує більше	30 %	Однаково	4 %
4	Чи проводить вчитель додаткові заняття, якщо не зрозуміла нова тема?	Проводив під час навчання в класі	65 %	Проводить під час віддаленого навчання	32 %	Однаково проводить	3 %
5	Чи створює вчитель комфортне середовище для засвоєння нового матеріалу?	Створює у класі	64 %	Створює під час дистанційного навчання	33 %	Створює однаково	3 %
6	В якому навчальному середовищі легше зрозуміти новий	У класі	65 %	Вдома	32 %	Однаково	3 %

матеріал?						
-----------	--	--	--	--	--	--

Для проведення дослідження учням була запропонована анонімна анкета з трьома варіантами відповіді на кожне запитання серед яких можна було обрати лише один з запропонованих варіантів відповіді.

У анкеті чітко прослідковуються варіанти, які свідчать про обрання дитиною одного з найбільш зручних варіантів засвоєння нового матеріалу. Якщо більшість з обраних варіантів відповідей на запитання Варіант А, це свідчить про те, що дитина надає перевагу навчанню у класі. Якщо серед варіантів дитина надає перевагу Варіанту Б, це свідчить про те, що дитина вважає засвоєння нового матеріалу більш зручним в умовах дистанційного навчання, ніж під час навчання в класі. Якщо серед відповідей дитини більше обраних варіантів В, це свідчить про те, що дитині однаково зручно навчатися та засвоювати новий матеріал, як в умовах віддаленого навчання, так і під час навчання у класі.

Всі діти під час досліду відповідали самостійно. Ніхто з дітей не зіпсував бланк обираючи декілька варіантів відповідей.

За результатами проведеного опитування 20 з 31 учня надають перевагу навчанню у класі, через те, що вдома не розуміють новий матеріал. 10 учнів вважають навчання у класі та вдома однаковим. Їм вистачає пояснень, дидактичних матеріалів та вправ для опрацювання нового матеріалу в однаковій кількості вдома та у класі. 1 учень вважає, що навчання вдома є більш зручним для вивчення нового матеріалу ніж у класі. Всі результати наведені у діаграмі 1.

Діаграма №1

Отже, за результатами вивчення запропонованого питання можна зробити висновок, що для ефективного вивчення нового матеріалу молодшими школярами необхідно застосовувати комбінований підхід до викладання під час дистанційного навчання. Який забезпечує достатній рівень комфорту для дітей та доступність пояснень нового матеріалу. За результатами проведеного опитування можна зробити висновок, що на сьогодні присутній відсоток вчителів, які не достатньо уваги приділяють вивченню нового матеріалу в умовах віддаленого навчання. Опитані діти вважають навчання у класі

ефективнішим та зрозумілішим, ніж навчання в умовах віддаленого навчання. Задля забезпечення поліпшення ефективності засвоєння учнями нового навчального матеріалу будуть розроблені методичні рекомендації для вчителів початкової школи з метою поліпшення ефективності вивчення нового матеріалу учнями початкової школи в умовах віддаленого навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Положення про дистанційне навчання (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 № 466)
2. Що таке дистанційна освіта: як вона працює? [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.vsemisto.info/osvita/2355-sho-take-vysha-osvita-jakvona-prazjuje>.

Рекомендує до друку науковий керівник професор Петухова Л.Є.